

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8Ndc/2/2025
Identifikačné číslo spisu:	1120202791
Dátum vydania rozhodnutia:	12.02.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Ivan Rumana
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:1120202791.3

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky W.. W. O., narodenej XX. F. XXXX, M., Y. U. XXX/XX, zastúpenej JUDr. Vladimírom Pochom, advokát, Bardejov, Hviezdoslavova 3, a manžela B. O., narodeného XX. V. XXXX, Z., B. XXX/XX, zastúpeného advokátskou kanceláriou Advokátska kancelária Prachová & Partners, s. r. o., Bratislava, Pribinova 20, IČO: 50 491 300, o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností na čas po rozvode k maloletému W. O., narodenému XX. J. XXXX, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, úsek sociálnych vecí a rodiny, Bratislava, Vázovova 7/A, za účasti Okresnej prokuratúry Bratislava IV, Bratislava, Hanulova 9/A vedenej na Mestskom súde Bratislava II pod sp. zn. 37P/107/2023, o návrhu navrhovateľky - matky na prikázanie veci Okresnému súdu Bardejov, takto

rozhodol:

Návrhu na prikázanie veci vedenej na Mestskom súde Bratislava II pod sp. zn. 37P/107/2023 Okresnému súdu Bardejov n e v y h o v u j e .

Odôvodnenie

1. Mestský súd Bratislava II predložil spis Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) na rozhodnutie o návrhu navrhovateľky na prikázanie veci Okresnému súdu Bardejov z dôvodu vhodnosti [podľa § 39 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“)]. Návrh odôvodnila potrebami maloletého, ktorý má v sídle Okresného súdu Bardejov bydlisko, školu, pediatra, ďalších odborných lekárov, rodinu, starých rodičov a to najmä s prihliadnutím na podstatnú zmenu pomerov po poslednom rozhodnutí o prikázaní veci Mestskému súdu Bratislava II. Poukázala na vyjadrenie školského psychológa a lekárske správy, ktorých navštevuje. Uviedla podozrenia zo sexuálneho zneužívania maloletého otcom. Vhodnosť prikázania veci vidí aj z hľadiska šetrenia pomerov v domácnosti maloletého, keďže maloletý býva s matkou. Znalci a odborníci môžu odmietnuť cestovať veľkú vzdialenosť do Bratislavy. Nevlastní automobil, aby sa mohla dostať na pojednávanie v Bratislave. Z uvedených dôvodov považuje svoje podanie za dôvodné

2. K podanému návrhu na prikázanie veci z dôvodu vhodnosti sa vyjadril manžel, ktorý s návrhom nesúhlasil a žiadal ho zamietnuť. Pripomenul neodkladné opatrenie Mestského súdu Bratislava II. z 24. januára 2024 sp. zn. 37P/105/2023, kde je uvedená povinnosť navrhovateľky (matky) odovzdať mu

maloletého po skončení styku. S matkou sa dohodli, že maloletého vráti do starostlivosti dňa 02. apríla 2023, aby mohol nastúpiť do školy v mieste bydliska maloletého, k čomu doteraz nedošlo. Maloletý je tak protiprávne držaný matkou vo Svidníku v rozpore s právoplatným a vykonateľným rozhodnutím súdu. Aj keď v predchádzajúcom rozhodnutí najvyšší súd vyhovel návrhu matky, táto ho mala v starostlivosti zákonne. Ak matke ide o najlepší záujem dieťaťa, poukázal na falšovanie lekárskeho správ, oklamala lekára a sfaľovala ospravedlňovku pre maloletého do školy v súvislosti s krvácaním z konečníka. Podozrenia o sexuálnom zneužívaní neboli doteraz nijakým spôsobom preukázané a ani žiadna okolnosť tomu nenasvedčuje. Dochádzku maloletého nepovažuje za dostatočnú. K dochádzaniu znalcov pripomenul, že ich výsluch doteraz nebol navrhovaný ani zo strany matky. Prikázanie veci Okresnému súdu Bardejov by podľa neho len posilnilo matkine držanie maloletého syna protiprávne.

3. Podľa § 39 ods. 2 Civilného sporového poriadku na návrh ktorejkoľvek zo strán možno spor prikázať inému súdu tej istej inštancie aj z dôvodu vhodnosti.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) príslušný rozhodnúť o tomto návrhu na prikázanie sporu (§ 39 ods. 3 CSP) preskúmal vec a dospel k záveru, že návrh navrhovateľky na prikázanie sporu nie je dôvodný, a preto mu nebolo možné vyhovieť.

5. Prikázanie, t.j. delegácia, veci z dôvodu vhodnosti predstavuje výnimku z ústavne zaručeného práva strany, resp. účastníka konania na zákonného sudcu (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky), ako aj výnimku zo zákonom definovaných kritérií miestnej príslušnosti súdu. Účelom inštitútu delegácie je predovšetkým zabezpečenie hospodárnosti civilného sporového konania, resp. civilného mimosporového konania alebo jeho zrýchlenie. Dôvodmi vhodnosti pre prikázanie veci inému súdu môžu byť len také okolnosti, ktoré umožnia hospodárnejšie, rýchlejšie alebo po skutkovej stránke spoľahlivejšie a dôkladnejšie prejednanie veci iným ako príslušným súdom. Vzhľadom k charakteru delegácie ako výnimky zo zásady, že vec prejednáva a rozhoduje súd, ktorého príslušnosť vyplýva zo zákonom stanovených kritérií, musí mať však aj dôvod delegácie vždy výnimočný charakter. Úvaha súdu o vhodnosti delegácie preto zahŕňa posúdenie pomerov oboch strán sporu, pričom na pomery strany, ktorá delegáciu navrhuje, možno prihliadnuť, len ak ich zohľadnenie nebude mať negatívny dopad na ostatné strany sporu. Pri tom všetkom treba mať na zreteli výnimočnosť tohto inštitútu.

6. S poukazom na uvedené prichádza aplikácia ustanovenia § 39 ods. 2 CSP do úvahy len vtedy, ak sú pre to dané dôležité dôvody. Úvaha súdu o vhodnosti delegácie preto zahŕňa posúdenie predmetu konania i pomerov subjektov na oboch procesných stranách, pričom na pomery subjektu, ktorý delegáciu navrhuje, možno prihliadnuť, len ak ich zohľadnenie nebude mať negatívny dopad na ostatné subjekty konania. Pri tom všetkom treba mať na zreteli výnimočnosť inštitútu delegácie sporu.

7. Skutočnosti, ktoré by odôvodnili vhodnosť navrhovanej delegácie sporu, nevykazujú charakter takej výnimočnosti, aby bolo možné návrhu vyhovieť. V danom prípade ide o niekoľko rokov trvajúce konanie. V záujme vysporiadania vzťahov, a to najmä s poukazom na najlepší záujem dieťaťa je potrebné a dĺžku doterajšieho konania je preto potrebné prihliadať aj rýchlosť a účinnosť konania v zmysle čl. 5 ods. 2 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku. Vo veci doteraz došlo dvakrát k prikázaní veci inému súdu uzneseniami najvyššieho súdu z 30. júna 2021 sp. zn. 1Ndc/7/2021 a z 31. októbra 2023 sp. zn. 7Ndc/48/2023. Každé prikázanie veci zahŕňa v sebe nemalé množstvo administratívnych úkonov spojených so zaslaním až po naštudovanie spisu novým sudcom až po nariadenie termínu pojednávania, čo sa prejaví vo zvýšení dĺžky konania. Z tohto dôvodu je potrebné každé ďalšie prikázanie veci posudzovať aj z ohľadu rýchlosti a hospodárnosti.

8. Mestský súd Bratislava II. začal vo veci konať, vykonal pojednávanie a ďalšie úkony smerujúce ku konečnému rozhodnutiu vo veci. Z týchto dôvodov najvyšší súd nemohol vyhovieť návrhu, keďže by takáto zmena nebola v prospech rýchlosti a hospodárnosti konania a z tohto dôvodu ani v prospech maloletého. Nemožno prihliadať ani na argumentáciu spojenú so skúmaním pomerov kolíznym opatrovníkom, nakoľko väčšiu vzdialenosť je možné vyriešiť dopytom na ÚPSVaR nachádzajúci sa v obvode, kde je potrebné šetrenie vykonať. K ostatným argumentom matky najvyšší súd uvádza, že

miesto pobytu strany, či prekonanie väčšej vzdialenosti za účelom dostavenia sa na príslušný súd alebo vynaloženie vyšších výdavkov alebo dĺžkou cesty, nepredstavuje výnimočný dôvod, ktorý by opodstatňoval zmenu zákonom stanovenej príslušnosti súdu. Najvyšší súd opätovne uvádza, že prikázanie sporu z dôvodu vhodnosti predstavuje výnimku z práv občianskeho sporového konania na zákonného sudcu, ako aj výnimku zo zákonom definovaných kritérií miestnej príslušnosti súdu, preto je potrebné dôvody vykladať prísne reštriktívne s ohľadom na všetky okolnosti konkrétneho prípadu.

9. Vzhľadom k uvedenému dospel najvyšší súd k záveru, že v danom prípade nie sú splnené podmienky pre prikázanie sporu inému súdu z dôvodu vhodnosti v zmysle § 39 ods. 2 CSP, a preto návrhu nevyhovel.

10. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.